

UVODNE BESEDE

Po nekaj mesecih vas spet vabimo v našo družbo. V tej številki vam posredujemo nove informacije o dogajanju in predstavljamo program dela društva za letošnje leto in prvo polovico prihodnjega leta po komisijah in sekcijah. Pišemo o tem, da je Doba Fakulteta prva pridobila mednarodni akreditacijski certifikat kakovosti UNIQUE. Veseli smo, da imamo med nami ugledne institucije, ki so nam lahko vzor kot »motor« strokovnega razvoja in profesionalizma. Izobraževanje je vse pogostejše omenjano med ključnimi dejavniki uspeha pri uresničevanju močnejše in konkurenčnejše družbe, Evropsko združenje za izobraževanje odraslih (EAEA) kot nevladna organizacija s 116 članicami iz 43 držav, intenzivno spremlja evropsko politiko na področju izobraževanja in vabimo vas, da preberete o aktualnem dogajanju. Prav tako vas vabimo na dva ključna strokovna dogodka v Sloveniji, ki bosta potekala na področju izobraževanja odraslih: Letni posvet o izobraževanju odraslih (LPOIO)2013 in konferenca Odličnost izobraževalcev odraslih in prelomni časi. V mesecu novembru je priložnost, da se udeležite Dnevov medgeneracijskega učenja, ki bodo potekali na Ljudskih univerzah po vsej Sloveniji.

Pridružite se nam v največjem številu. Prijetno branje vam želim in prijazen jesenski pozdrav.

Mag. Darja Zorko Mencin, odgovorna urednica (darja.zorko@gmail.com).

POZDRAVNE BESEDE PREDSEDNICE ADS

V novem vodstvu ADS smo nekateri že veselo na delu. Pri tem so nam v veliko pomoč »pomočniki«, kot so: KAJ ?, ZAKAJ ?, KDO ?, KAKO ? in KDAJ ?

Seveda kljub »pomočnikom« potrebujemo več naših skupnih moči, volje, ideje, novo energijo in motivacijo vseh članov ADS, če želimo, da bo naša organizacija uspešna in živa.

Želim, da bi z dejavnostjo, aktivnostmi in programi dosegli vse naše člane in uspeli uresničiti in zadovoljiti čim več skupnih pričakovanj.

Če parafraziram pokojnega ameriškega predsednika: »Ne čakajte. Kaj lahko ADS naredi za vas, vprašajte se, kaj lahko vi naredite v ADS!«

Ida Srebotnik, predsednica ADS (drustvoio@gmail.com).

PROGRAM DELA ADS ZA LETO 2013/2014

1. Delovanje ADS

Za nemoteno delovanje ADS in koordinacijo dela skrbita novoizvoljeni **predsednica Ida Srebotnik** in tajnica **Nada Ključar**. Administrativna pomoč ostaja **Olga Varl**, tajnica ACS. Računovodske posle ADS bo še naprej pogodbeno opravljala **Jožica Perme**. Dogovoriti se bo potrebno o urejanju in prenovi spletnih strani ADS, skrb za razvoj in obveznosti članstva bosta prevzeli predsednica in tajnica ADS. ACS je za srečanja članov in delo tajnice in predsednice omogočil majhen pisarniški prostor v ACS. Uradne ure predsednice in tajnice bodo vsako sredo med 11.00 in 13.00 uro dopoldne oz. po dogovoru. V prostorih ACS bodo tudi strokovna srečanja in seje članov društva.

Glede na to, da je bilo izvoljeno novo vodstvo julija letos, prevzem poslov in registracije na PE in v banki v jesenskih mesecih, potekajo tekoče aktivnosti na osnovi izhodišč, ki jih je podal prejšnji predsednik dr. Zoran Jelenc na letni skupščini, se odzivamo na aktualna dogajanja v izobraževanju odraslih.

2. Delo komisij in sekcij

Delo v ADS poteka od leta 2007 predvsem v komisijah in sekcijah, zato je pomembno, da se v njihovo delo po interesu aktivno vključujejo tudi člani ADS in da uresničevanje nalog ni samo delo predsednika oz. predsednice posamezne komisije.

Predsedniki komisij in sekcij bodo pripravili vsaj en dogodek ali dva v letu 2013/2014. Člani ADS, če še tega niso storili, naj se odločijo, v kateri komisiji ali sekciji bi želeli aktivno sodelovati. Predsedniki komisij bodo svoj program obogatili tudi s pobudami in predlogi članov.

V primeru, da bi delo posamezne komisije ali sekcije popolnoma zamrlo oz. članstvo ne bi pokazalo interesa za sodelovanje in pripravo aktivnosti, je potrebno razmisliti bodisi o spremembi namembnosti komisije ali sekcije ali o njeni ukinitvi.

2.1. **Komisija za strokovne razprave in pogovore (SRP), ki jo vodi dr. Petra Javrh**, je zelo pomembna za dejavnost ADS, zato je potrebno nadaljevati in intenzivirati dejavnost, kot so: strokovna srečanja in razprave, še posebej o temah, ki so manj slišane v javnosti in so ključnega pomena za razvoj in kakovost izobraževanja odraslih. Zelo dobro bi bilo okrepiti ali na novo izbrati stalne člane komisije, ki bi bili predsednici v pomoč pri organizaciji aktivnosti.

V letu 2013 bo delo komisije osredotočeno na realizacijo aktivnosti, ki jih sofinancira MIZŠ, to so: priprava Foruma andragogov in izobraževalcev in izdajo dveh monografij z naslovom Spomini slovenskih andragogov.

2.2. **Komisija za sistemska vprašanja, ki jo vodi dr. Zoran Jelenc**, si bo tudi v prihodnje aktivno prizadevala (organizirala razprave, pripravljala predloge in pobude itn..) za reševanje vprašanj sistemske ureditve izobraževanja odraslih, še posebno: spremembe in priprava ustrezne zakonodaje za področje izobraževanja odraslih, normativi in standardi v IO, mreža organizacij za IO, izobraževanje odraslih v lokalnih okoljih. Poskušala bo udejaniti ugotovitve, do katerih smo prišli s projekti ADS v preteklih letih (npr. vprašanje upravljanja, zakonodaja itd...). Predsednica ADS in predsednik komisije se bosta v decembru srečala z ministrom dr. Jernejem Pikalom. Tema pogovora bodo problemi v IO in organiziranost IO na MIZŠ ter problem medresorskega (ne)sodelovanja pri načrtovanju in realizaciji nacionalne politike IO. Predvideno združevanje občin bo imelo vpliv tudi na lokalno politiko izobraževanja odraslih, o tej temi bo organizirana razprava oz. fokusna skupina, aktivnost je prijavljena tudi za sofinanciranje MIZŠ. Nosilka naloge je Olga Drogenik. Med aktivnostmi, ki že potekajo, bomo organizirali konferenco z naslovom: Izobraževanje starejših moških v skupnosti, nosilka je dr. Sabina Jelenc Kraševc.

2.3. **Sekcija za osebe s posebnimi potrebami, ki jo vodi Alenka Golob**, bo v letu 2013 nadaljevala z dejavnostmi, ki so se začele že v preteklem letu, to je z diseminacijo programa »Inkluzivno izvajanje izobraževalnih programov za odrasle s posebnimi potrebami«, ki so ga pripravili v letu 2011. Izvedbo smo prijavili kot eno od aktivnosti, ki jih bo sofinanciralo ministrstvo. Glavno vodilo pri delu sekcije je ozaveščati organizacije za IO in izvajalce o izobraževalnih potrebah odraslih s posebnimi potrebami ter prispevati k izobraževanju in večji kompetenčnosti izobraževalcev odraslih za to področje izobraževanja.

- 2.4. **Komisija za informacijsko in publicistično dejavnost, ki jo vodi mag. Darja Zorko Mencin**, je zadolžena za obveščanje in informiranje članov ADS in strokovne javnosti o aktualnih dogajanjih v izobraževanju odraslih doma in v svetu. Skrbi za objave na spletnih straneh ADS, v Novičkah ACS, medijih in tudi v lokalnih okoljih. V letu 2013 bi bilo potrebno posodobiti spletno stran ADS, oživiti forum, kjer bi lahko člani izmenjavali svoje izkušnje, reševali probleme, dileme itd. Delo komisije bo še bolj uspešno, če bodo bolj aktivno sodelovali tudi predsedniki komisij in člani ter ažurno sporočali dogodke, novice in prispevke urednici.
- 2.5. **Komisija za mednarodno sodelovanje, ki jo vodi mag. Zvonka Pahernik**, bo skrbela za obveščenost članov o mednarodni dejavnosti in dogodkih v izobraževanju odraslih v svetu. Smiselno bi se bilo tudi udeležiti katerega od dogodkov, kar je seveda odvisno od sredstev. Dobro bi bilo razmisliti o organizaciji strokovne ekskurzije za člane v tujino ali možnosti strokovne izmenjave v mednarodnih programih. ADS bi lahko v prihodnosti sodelovalo bodisi kot partner ali nosilec pri nalogi oz. projektu s področja izobraževanja odraslih.
- 2.6. **Komisija za družabne dejavnosti, ki jo vodita Nada Klučar in Ida Srebotnik**, si bo v letu 2013/2014 prizadevala, da bi ji uspelo pripraviti katerega od družabnih srečanj za člane. V načrtu je prednovoletno srečanje z obiskom kulturne prireditve in sodelovanje ter udeležba na strokovni ekskurziji v Srbijo spomladi 2014, ki jo organizira DOIO. Dobrodošle so pobude, ideje in predlogi članov, kako, kdaj in kje oživiti družabno življenje članov.
- 2.7. **Sekcija za pravičnost v izobraževanju odraslih, ki jo vodi Olga Drogenik**, bo pripravila razpravo o projektu »Uveljavljanje pravičnosti v izobraževanju odraslih v vseh politikah«, ki so ga realizirali v preteklem letu, sodelovali bodo tudi v razpravah o novostih, ki se pripravljajo na nacionalni ravni o IO.
- 2.8. **Sekcija za kakovost v izobraževanju, ki jo vodi Nada Klučar**, sodelovali bosta **Ida Srebotnik** in **Maja Povše**. V komisiji bodo organizirali predstavitev in razpravo o ekspertni zunanji evalvaciji, ki pilotsko že drugo leto poteka v organizaciji ACS. Tematiko zunanje ekspertne presoje kakovosti bomo predstavili na skupni konferenci za izobraževanje odraslih. V začetku prihodnjega leta bo komisija organizirala izobraževalna srečanja, na katerih bomo obravnavali aktualne teme za večjo kakovost življenja in dela, tudi izobraževalcev odraslih (zdravje, kakovostno staranje, stres in izgorelost, pomen osveščanja in izobraževanja svojcev bolnikov za boljšo kakovost življenja).
- 2.9. **Sekcija ADS za izobraževanje v nevladnih organizacijah, ki jo vodi Tadej Pugelj**, bo v letu 2013 oblikovala program ter pripravila predloge za delovanje, povezovanje in sodelovanje z drugimi nevladnimi organizacijami. Poudarek bo na operacionalizaciji ciljev in pripravi dejavnosti ReNPIO 2013–2020 z vidika izobraževanja in dela v nevladnih organizacijah.
3. **Sekcija za študente andragogike, ki jo je vodila Špela Močilnikar**, je bila ustanovljena z namenom, da bi se bodoči andragogi povezali s starejšimi kolegi, medgeneracijsko sodelovali pri izmenjavi znanja in izkušenj. Sekcija je bila ukinjena, njeno vlogo bo opravljalo Društvo študentov andragogike in pedagogike, ki bo kolektivni član ADS.
4. **Ureditev članstva ADS**
Povečati je potrebno število članov ADS, si prizadevati, da se nam pridružijo novi člani iz vrst gospodarstva (izobraževalci in kadrovske delavci). Nadaljevati moramo z

animacijo, da se nam pridružijo novi kolektivni člani. Za to so se na skupščini že odločili v Društvu za izobraževanje odraslih na srednjih šolah. Člane, ki ne plačujejo članarine, je potrebno nagovoriti in opozoriti na njihovo člansko obveznost. Če se ne odzovejo, bo treba neaktivne člane izbrisati iz članstva ADS.

5. Druge aktivnosti ADS

- Poleg organizacije lastnih srečanj, pogovorov bomo sodelovali tudi pri pripravi vsebine in izpeljave skupne konference za IO, ki jo organizira ZLUS, sodelujejo tudi druge asociacije za IO (DOIO, Skupnost ZŠŠ, G.I.Z).
- Povezovali se bomo z drugimi subjekti - strokovnimi in nevladnimi organizacijami, ki se ukvarjajo z izobraževanjem odraslih in delujejo na področju Slovenije in v tujini.
- Povezovali se bomo in sodelovali s fakultetami, inštituti in razvojnimi institucijami, ACS, CPI in MIZŠ, še posebej pri medsebojni podpori in sodelovanju pri posameznih projektih in nalogah, povezanih s problematiko in razvojem izobraževanja odraslih.

6. Finančni in materialni položaj za delo ADS

- ADS se financira predvsem iz članarin in prispevkov iz dohodnine, zato bo potrebno takoj urediti redno plačevanje članarin, povečati članstvo posameznikov in kolektivnih organizacij in društev.
- Potrebno bo racionalizirati stroške pri plačevanju pogodbenega dela in izločiti opravila, ki jih lahko opravijo člani.
- Velika pridobitev za delo ADS so prostori, ki jih daje na voljo ACS, kar omogoča vodstvu ADS bolj organizirano in uspešno delo.
- Razmisliti moramo o donacijah, prijavah strokovnih projektov, spremljati in se prijavljati na javne razpise in razpise ESS s področja dejavnosti ADS in sodelovati pri dejavnostih, ki bi prinašale vsaj minimalna dodatna sredstva za dejavnost ADS.

Ida Srebotnik, predsednica ADS (drustvoio@gmail.com).

DOBA FAKULTETA PRIDOBILA MEDNARODNO AKREDITACIJO E-ŠTUDIJA

Z veseljem in ponosom vam sporočamo, da je te dni DOBA Fakulteta slovesno prevzela mednarodni akreditacijski certifikat kakovosti UNIQUe.

DOBA Fakulteta je tako prva visokošolska institucija v Sloveniji, ki je pridobila mednarodni akreditacijski certifikat kakovosti UNIQUe (European Universities Quality in e-Learning), ki ga podeljuje Evropska fundacija za kakovost v e-izobraževanju (EFQUEL) in se s tem pridružuje 14 akreditiranim visokošolskim institucijam v Evropi na področju e-izobraževanja.

Mednarodna akreditacija UNIQUe je institucionalna akreditacija, nanaša se na izvajanje pedagoškega procesa in uporabo IKT v vseh procesih in aktivnostih visokošolske institucije ter na permanentno inoviranje v povezavi z njimi. Akreditacijski sistem in kriteriji so oblikovani v sodelovanju z najuglednejšimi institucijami za razvoj e-izobraževanja v Evropi: European Foundation for Quality in e-Learning (EFQUEL), European Foundation for Management Development (EFMD), mreže MENON in EUROPACE.

Priprava in evalvacija DOBA Fakultete za pridobitev mednarodne akreditacije e-študija je bil zahteven in obsežen dvoletni proces. Komisija mednarodnih ekspertov je ocenjevala tri ključna področja, razdeljena na 83 podrobnih kriterijev, ki jih morajo izpolnjevati visokošolske institucije za pridobitev mednarodnega certifikata kakovosti. Ključna področja

evalviranja so bila strategija e-izobraževanja, učni viri ter pedagoški proces. Posebno pozornost je komisija namenila tudi mnenju študentov, diplomantov, visokošolskih učiteljev in poslovnih partnerjev, s katerimi je opravila 39 obsežnih intervjujev. Ocene zunanjih ocenjevalcev - najvidnejših strokovnjakov s področja e-izobraževanja v Evropi - so bile laskave, na kar smo po desetih letih razvoja in inoviranja na DOBA Fakulteti ponosni. Mednarodna akreditacija potrjuje, da e-študij na DOBA Fakulteti, ki je rezultat sistematičnega strokovnega in raziskovalnega dela, dosega visoke mednarodne standarde. Je potrditev vrhunskega know-howa na področju e-izobraževanja in izjemnega dela strokovnih delavcev fakultete, predvsem pa je potrditev odličnosti dosedanjega pedagoškega in raziskovalnega dela.

Veseli nas, da v času občasnih polemik o kakovosti zasebnih visokošolskih zavodov potrjujemo kakovost pedagoškega dela na naši fakulteti z mednarodno akreditacijo za e-študij.

Prepričani smo, da smo z našimi sodobnimi programi in e-študijem nesporno dodali pomemben prispevek k razvoju visokega šolstva v Sloveniji. V času, ko Evropska komisija začneja iniciativo odpiranja izobraževanja, s katero želi povečati uporabo digitalnih tehnologij za učenje in spodbuditi razvoj odprtih učnih virov v EU, bomo morali tudi v Sloveniji dati večji poudarek razmisleku o alternativnih poteh v izobraževanju.

Mednarodna akreditacija pomeni največjo pridobitev za študente in diplomante, pred nas postavlja nove obveze in cilje. Izhajajoč iz strategije DOBA Fakultete in usmeritev UNIQUE bomo v prihodnjem obdobju največ pozornosti namenili predvsem pedagoškemu inoviranju, posodabljanju infrastrukture ter razvoju kadrov za izvajanje e-študija.

Sprejemamo nove izzive v trdnem prepričanju nadaljnjega razvoja e-izobraževanja v Sloveniji.

Jasna Dominko Baloh, direktorica

POVZETEK »POSVET DELEŽNIKOV IN STROKOVNJAKOV S PODROČJA VREDNOTENJA IN PRIZNAVANJA NEFORMALNO PRIDOBLENIH ZNANJ, SPRETNOSTI IN KOMPETENC«

Svet Evropske unije je decembra 2012 sprejel Priporočila (Council recommendation) o vrednotenju in priznavanju znanja, pridobljenega z neformalnim izobraževanjem in priložnostnim učenjem. S sistemskim uveljavljanjem postopkov vrednotenja in priznavanja neformalno in priložnostno pridobljenega znanja, spretnosti in kompetenc lahko Evropa hitreje doseže svoj cilj, ki si ga je postavila v Strategiji Evropa 2020, in sicer pametne, vzdržne in vključujoče rasti.

Državam članicam priporoča, da naj do leta 2015 ponudijo vsem državljanom možnost za ovrednotenje njihovih znanj, spretnosti in kompetenc pridobljenih, zunaj formalnega izobraževanja. Do leta 2018 vzpostavijo koherenten nacionalni sistem vrednotenja neformalnega in priložnostnega učenja, ki bo povezan z NQF in osredotočen na štiri vidike, in sicer ugotavljanje obstoječih učnih izidov, dokumentiranje le-teh, preverjanje učnih izidov in primerjanje z veljavnimi standardi ter uradno priznanje učnih izidov.

V preteklih letih smo v Sloveniji na področju vrednotenja in priznavanja neformalno pridobljenih znanj, spretnosti in kompetenc tako v rednem poklicnem, strokovnem ter višjem

strokovnem izobraževalnem sistemu, kot na področju izobraževanja odraslih razvili strokovne podlage, ki pa jih moramo bolj aktivno implementirati v praksi.

V ta namen je bil organiziran »**Posvet deležnikov in strokovnjakov s področja vrednotenja in priznavanja neformalno pridobljenih znanj, spretnosti in kompetenc**«, ki je bil 5. septembra 2013 v hotelu Plaza v Ljubljani.

Uporabne informacije o izvedenem posvetu so na voljo na spletni strani: <http://www.cpi.si>.

Priredila:

Mag. Darja Zorko Mencin (darja.zorko@gmail.com).

AKTUALNO V EVROPSKEM ZDRUŽENJU ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

[Evropsko združenje za izobraževanje odraslih](#) (EAEA), nevladna organizacija s 116 članicami iz 43 držav, v zadnjih letih budno spremlja evropsko politiko na področju izobraževanja in usposabljanja ter sodeluje pri njenem oblikovanju. Dokaz za to so tudi zadnji odzivi EAEA na:

- [nedavno poročilo evropskega parlamenta o strategiji 'Premislek o izobraževanju'](#): EAEA v njem soglaša, da je vloga izobraževanja odraslih (IO) veliko širša od zagotavljanja ekonomskih učinkov, prav tako soglaša z nujnostjo ukrepov, ki bodo ranljivim skupinam zagotavljali enakopraven dostop do IO; podpira predlagani dialog z učečimi se in poudarja vlogo civilne družbe pri implementaciji vseživljenjskega učenja; strinja se s potrebo po prožnih in individualiziranih učnih poteh in poudarja pomen priznavanja neformalno pridobljenega znanja; verjame, da je IO ključnega pomena za Evropo, ki bi premogla več znanja, zmožnosti in veščin, zato je vanj treba vložiti več denarja.
- [rezultate 'Raziskave o zmožnostih odraslih'](#) (PIAAC): EAEA bo v teh tednih analizirala različne teme in objavljala članke o rezultatih PIAAC. [Prvi članek](#) je že objavljen, predstavlja širše učinke IO na družbeno, ekonomsko in osebno blagostanje. Do zdaj za to ni bilo podatkovno podprtih dokazov, raziskava PIAAC je vrzel zapolnila. Članki bodo osnova za končno poročilo, ki bo 3. decembra obravnavano na letošnji 'Politični razpravi EAEA' v Bruslju.
- [objavo letnega Monitorja izobraževanja in usposabljanja](#): Monitor spremlja napredek evropskih izobraževalnih sistemov na temelju dogovorjenih kazalnikov in ciljnih vrednosti programa 'Izobraževanje in usposabljanje 2020'. V [prvem delu publikacije](#) so rezultati EU prikazani po posameznih vsebinskih področjih. Zadnje poglavje je tako v celoti namenjeno udeležbi odraslih v vseživljenjskem učenju ter zmožnostim odraslih, kot jih razodeva raziskava PIAAC. V drugem delu Monitorja je predstavljenih 28 evropskih držav – glej prikaz [slovenskih rezultatov](#). Posebnost letošnje publikacije je [spletno vizualizacijsko orodje](#), ki za štiri ciljne vrednosti: udeležbo odraslih v vseživljenjskem učenju, delež mladih, ki zgodaj opustijo šolanje, zaposljivost diplomantov in visokošolsko izobraževanje omogoča vpogled v stanje posamezne države, primerjavo med državami ter nadaljnjo razčlenitev podatkov.

EAEA sodeluje tudi v projektih programa Grundtvig ali jih celo vodi. Eden slednjih je [projekt ARALE](#) (Awareness Raising for Adult Learning and Education), katerega rezultat je zbirka primerov dobre prakse na področju ozaveščanja javnosti o pomenu in pojavnih oblikah izobraževanja odraslih. Andragoški center Slovenije (ACS) je v to zbirko prispeval opisa dveh slovenskih projektov – [Tedna vseživljenjskega učenja](#) ter promocijske kampanje '[Zgledi vlečejo](#)', sicer pa je prek spleta na voljo še 54 drugih primerov iz 19 evropskih držav. Razvrščeni so glede na vrsto javnosti, ki jih (primarno) nagovarjajo: [najširšo javnost](#) (tu najdemo hrvaški, irski, norveški, nizozemski in slovenski festival učenja ter nekaj podobnih

kampanj), [specifične ciljne skupine](#) (npr. starejše odrasle, dislektike, Rome ipd.) ali pa [politično javnost](#) (partnerstva, dogodki in kampanje za izboljšanje pismenosti, inovativni načini lobiranja pri politikih ipd.).

Drugi mejnik v projektu ARALE je bila [zaključna konferenca](#), izpeljana 2. in 3. oktobra 2013 v Bruslju. Okrog 70 udeležencev iz 22 držav je razpravljalo o prihodnosti promocijskih kampanj, vključevanju zglednih učech se v ozaveščanje različnih javnosti, partnerstvih in sponzorstvih, ki lahko podpirajo te procese, ter mednarodnem prenosu inovacij. Več o dogodku najdete v [programu](#), kjer so objavljene tudi posamezne predstavitve, in v [članku EAEA News](#). Organizatorji so obljubili, da bodo rezultati razprav kmalu objavljeni na konferenčni spletni strani. Počakati bo treba le prenovo spletne strani EAEA, ki je napovedana čez kakšen teden. Nove vsebine za strani, namenjene članicam, sta prispevala tudi Andragoško društvo (polnopravni član EAEA) in ACS (pridruženi član).

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik, ACS (zvonka.pangerc@acs.si).

INFONET NEWSLETTER 5/2013

Oktobra je bila objavljena nova številka InfoNet novic. Z intervjuji, poročili in aktualnimi članki nudi različne informacije o trendih in dogodkih na področju evropskega izobraževanja odraslih. V partnerstvu je 35 evropskih in nacionalnih institucij. Infonet ima mrežo približno 35 dopisnikov po vsej Evropi in ga financira program Evropske unije Vseživljenjsko učenje (Grundtvig). Sodeluje s pomembnimi organizacijami in mrežami (npr. EAEA - European Association for Education of Adults).

Prispevke lahko preberete na spletni strani: www.infonet-ae.eu.

Priredila:

Mag. Darja Zorko Mencin (darja.zorko@gmail.com)

VABILO NA LETNI POSVET O IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH (LPOIO) 2013

Dne 20. novembra 2013 vas soorganizatorji LPoIO iz Ministrstva za izobraževanje, znanost, in šport (MIZŠ) ter Andragoškega centra Slovenije (ACS) pričakujemo v ljubljanskem Austria Trend Hotelu Ljubljana.

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2013

20. november 2013, Austria Trend Hotel Ljubljana

<http://pro.acs.si/lp2013>

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

V letošnjem letu doživlja izobraževanje odraslih pomembno prelomnico, ki jo označujejo uveljavitev Resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih 2013–2020, iztekanje nalog, financiranih iz Evropskih strukturnih skladov za obdobje 2007–2013, priprava na novo perspektivo 2014–2020, prenova standardov in normativov v izobraževanju odraslih in še marsikaj.

Tradicionalni Letni posvet o izobraževanju odraslih (LPoIO) bo priložnost za ovrednotenje prehojenih poti in doseženih ciljev, informiranje in pogovor o izzivih in usmeritvah, ki bodo krojile naše delovanje v prihodnje, tudi za neformalne stike, ki krepijo našo skupno zavezanost razvoju področja.

Pozdravni nagovor bo imela **Elvira Šušmelj** v. d. generalne direktorice Direktorata za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih na MIZŠ, **Katja Špur** iz Direktorata za evropsko kohezijsko politiko na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo bo predstavila novo finančno perspektivo 2014–2020 – Evropski socialni sklad, **mag. Katja Dovžak** iz Sektorja za višje šolstvo in izobraževanje odraslih na MIZŠ pa izhodišča za novo finančno perspektivo 2014–2020 na področju izobraževanja odraslih. **Damjana Košir** iz Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ter enake možnosti bo predstavila razmere na trgu dela in aktivno politiko zaposlovanja. Po odmoru bodo sodelavke ACS predstavile rezultate projektov ESS v obdobju 2009–2014 in njihov vpliv na doseganje ciljev izobraževanja odraslih, direktor ACS, **mag. Andrej Sotošek**, bo nadaljeval s predstavitvijo rezultatov evalvacij in razvojnih dosežkov s pogledom naprej. Na začetku popoldanskega dela posveta bo udeležence pozdravil minister za izobraževanje, znanost in šport, **dr. Jernej Pikalo**. Mednarodno razsežnost bodo dodali **dr. Petra Javrh** iz ACS s prispevkom BeLL – prva primerjalna raziskava o učinkih neformalnega izobraževanja odraslih in **mag. Zvonka Pangerc Pahernik** iz ACS s koordinatorji Parada učenja (PU) 2013 s prispevkom Parada učenja 2013 in drugi vidiki projekta Uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih 2012–2014. Dogodek bodo sklenili predstavniki MIZŠ s predstavitvijo prenovljenih standardov in normativov v izobraževanju odraslih in z razpravo z udeleženci posveta o aktualnih temah v izobraževanju odraslih.

Podroben program in druge uporabne informacije najdete na <http://pro.acs.si/lp2013/>. Možnost [prijave prek spleta](#) se uradno zaključi 12. novembra. Pričakujemo številno udeležbo – trenutno je prijavljenih več kot 200 udeležencev.

Organizatorji smo vam na voljo za razjasnitev morebitnih vprašanj, veselimo se srečanja z vami.

Mateja Pečar, ACS (mateja.pecar@acs.si).

KONFERENCA ODLIČNOST IZOBRAŽEVALCEV ODRASLIH IN PRELOMNI ČASI

Dne 21. novembra 2013 bo v hotelu Mons v Ljubljani potekala skupna konferenca organizacij za izobraževanje odraslih- Zveze ljudskih univerz Slovenije, Društva organizacij za izobraževanje odraslih pri srednjih šolah in Andragoškega društva Slovenije ter Združenja izobraževalnih institucij, G.I.Z. z naslovom: **Odličnost izobraževalcev odraslih in prelomni časi** ob podpori Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

Na konferenci bomo poskušali kritično analizirati ustreznost kompetenc izobraževalcev odraslih in prikazati, katera so potrebna formalna in neformalna znanja za izobraževanje odraslih ter možnosti pridobivanja novih znanj ter veščin, ki jih zahteva razvoj. Prav tako bomo obravnavali nerešene probleme, s katerimi se srečujemo izobraževalci odraslih, še posebej pri izvajanju formalnega izobraževanja po javno veljavnih programih poklicnega in strokovnega izobraževanja, ter pomen medgeneracijskega učenja in pomembnosti specifičnih znanj ter kompetenc izobraževalcev odraslih pri tem.

Program konference:

- Odprtje konference: Predstavniki Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, mag. Bojan Hajdinjak, predsednik ZLUS

- **Znanje in kompetence izobraževalcev odraslih**, dr. Petra Javrh, Andragoško društvo Slovenije
- **Vloga ACS pri pridobivanju znanja in kompetenc izobraževalcev odraslih**, mag. Andrej Sotošek, Andragoški center Slovenije
- **Medgeneracijsko učenje in izobraževanje o generacijah za današnji čas**, dr. Dušana Findeisen, Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje, Andragoško društvo Slovenije, EMIL, ECIL: Mlajši, starejši - starejši, mlajši
- **Kakovost in financiranje izobraževanja odraslih**, Ema Perme, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
- **Možnost sodelovanja v programu Erasmus + v obdobju 2014-2020**, predstavnik Cnepius –a
- **Potrebno znanje za medgeneracijsko učenje**, mag. Gabi Ogulin Počrvina, RIC Novo mesto
- **Kakovost v izobraževanju odraslih**, dr. Tanja Možina in Sonja Klemenčič, Andragoški center Slovenije
- **Motiviranje in promocija v izobraževanju odraslih - zakaj izobraževanje odraslih ni zanimiva tema za medije in javnost?** Lučka Lešnik
- **Problematika poklicnega in strokovnega izobraževanja odraslih v formalnih programih**, Ida Srebotnik, Društvo za izobraževanje odraslih pri srednjih šolah

Rok za prijavo je 12. novembra 2013. **Prijavnica je na voljo na spletni strani:** <http://www.zlus.si/>.

Mag. Igor Kotnik, generalni sekretar ZLUS (igor.kotnik@zlus.si).

DNEVI MEDGENERACIJSKEGA UČENJA IN PRIREDITEV SINERGIJA ZA UČENJE

V tednu med **25. in 29. 11. 2013** bodo na **Ljudskih univerzah** po vsej Sloveniji potekali **Dnevi medgeneracijskega učenja**. Namenjeni so spodbujanju in ustvarjanju sinergije, ki nastaja pri medgeneracijski izmenjavi specifičnih znanj in veščin. Poiščite najbližji **center medgeneracijskega učenja** in se vključite v najrazličnejše delavnice, kjer bomo skupaj spoznavali moč sodelovanja in trajnostnega učenja.

Slavnosti uvod v naše vseslovensko medgeneracijsko druženje in učenje bo predstavljala prireditev **Sinerģija za učenje**. Pridružite se nam v ponedeljek, **25. novembra 2013**, ob **10. uri**, v **prostorih Ceneta Štuparja** (Linhartova 13, Ljubljana), kjer se bomo skupaj sprehodili v svet znanja in spoznali delovanje centrov medgeneracijskega učenja na Ljudskih univerzah.

Na Zvezi ljudskih univerz Slovenije, ki združuje 28 Ljudskih univerz, smo prepričani, da je ravno znanje človekov največji in najdragocenejši kapital, ki lahko omogoča polno in aktivno življenje v vseh življenjskih obdobjih. Zavzemamo se za vseživljenjsko učenje in medgeneracijsko sinergijo, na podlagi pridobivanja znanj in veščin v družbeno življenje si prizadevamo aktivneje vključiti tudi ranljive skupine odraslih, kot so Romi, osipniki, zaporniki, migranti in starejši odrasli. V različne programe Ljudskih univerz se skupaj letno vključi več kot 110.000 udeležencev.

Spoznajte pomen in vrednost medgeneracijskega učenja tudi v prvi osebi in se nam pridružite na Dnevih medgeneracijskega učenja.

Projekt so že podprli:

- župan mestne občine Ljubljana Zoran Jankovič
- direktor Cankarjevega doma Mitja Rotovnik
- profesor na Biotehniški fakulteti prof. dr. Emil Erjavec
- soustanovitelj podjetja Zemanta Andraž Tori
- svetovna popotnica Benka Pulko
- priznani glasbeniki Tinkara Kovač ter Murat in Jose
- igralka Zvezdana Mlakar
- Matej Mohorič svetovni prvak v kolesarstvu.

Potek osrednjega dogodka in natančen program dogajanja v Tednu medgeneracijskega učenja na Ljudskih univerzah bo pripravljen v naslednjih dneh. Vse informacije, povezane z dogodkom, bomo objavljali na spletni strani ZLUS: www.zlus.si.

Mag. Igor Kotnik, generalni sekretar ZLUS (igor.kotnik@zlus.si).

IZ NOVIC U3 – 14-2013

Univerza za tretje življenjsko obdobje praznuje 30 let

POZIV K SODELOVANJU

Elektronske novice UTŽO so namenjene starejšim učencem, udeležencem izobraževanja, mreži 45-tih univerz za tretje življenjsko obdobje po Sloveniji, partnerskim ustanovam UTŽO, strokovnjakom, ki jih zanimajo vprašanja starejših, izobraževalcem (starejših) odraslih, andragogom, odgovornim za lokalni razvoj, novinarjem, kadrovskim in drugim direktorjem, socialnim partnerjem, starejšim delavcem, delodajalcem, politikom, raziskovalcem, zaposlenim v ustanovah za starejše itd. Z e-novicami merijo in napovedujejo utrip življenja starejših v Sloveniji, Evropi in svetu ter spodbujajo nove oblike njihovega delovanja v povezavi z drugimi generacijami. Njihov namen je informirati, poročati, dajati oporo, spodbujati, prepričevati,boljšati življenje starejših na temelju znanja in kulture. Vabijo, da jim pošljemo novice. Saj so elektronske novice tudi mreža vseh nas.

KOLIKO TROŠIJO STAREJŠI?

Za rekreacijo in kulturo starejši v Evropi v povprečju porabijo 7,1 % razpoložljivih sredstev, v Sloveniji več, 8,6 %, v Litvi najmanj 2,7 %. Za hrano in nealkoholne pijače je evropsko povprečje 21,4 %, v Sloveniji 20 %, v Luksemburgu najmanj, 10,8 %. Za transport odštejejo starejši v Evropi v povprečju 8,6 %, v Sloveniji več, 10,2 %, v Bolgariji najmanj, 2,5 %. V restavracijah in hotelih starejši v evropskih državah porabijo 3,8 % dohodka, v Sloveniji nekoliko manj, 3,6 % in v Estoniji najmanj, 0,9 %. Za alkohol in tobak gre v Evropi 2,4%, v Sloveniji prav tako, največ pa na Irskem, kar 4,8 %. Za komunikacijo starejši v Evropi porabijo 3 % dohodka, v Sloveniji več, 3,8 %. Za oblačila in čevlje porabijo starejši v Sloveniji več, 4,8 %, kot je povprečje v Evropi (4,1 %). Za stanovanje in opremo porabijo v Evropi 30,8 % , v Sloveniji nekoliko manj, 30,2 %. Za zdravje 5,5 % v Evropi, v Sloveniji zgolj 2,2 %, v Veliki Britaniji pa najmanj od vseh, 1,3 %. Za izobraževanje v Evropi starejši dajejo 0,2 % dohodka, v Sloveniji manj kot 0,1 %, na Švedskem 0 %. Navedeni deleži sami zase ne povedo kaj dosti. 0 % za izobraževanje starejših na Švedskem denimo ne pomeni, da se Švedi ne izobražujejo, marveč to, da je izobraževanje odraslih močno ali povsem subvencionirano.

USPOSABLJANJE MENTORJEV SPECIALISTOV IZOBRAŽEVANJA STAREJŠIH

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS je prisluhnilo potrebi po kvalitetnem in učinkovitem izobraževanju starejših za nove dejavnosti, nove socialne vloge in samouresničevanje ter odobrilo predlagani program 80-urne specializacije za izobraževanje starejših in ga skupaj z Evropskim socialnim skladom finančno podprlo. V Slovenski univerzi za tretje življenjsko obdobje ga zdaj izvajata dve univerzi: Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru in Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, skupaj z nekaj mentorji, ki so se izurili v večletnem delu v programih U3ŽO. (Vir: Ana Krajnc)

Posredoval: Dr. Zoran Jelenc

ADEES, E-glasilo Andragoškega društva Slovenije

Uredniški odbor: dr. Zoran Jelenc, Borka Kucler, mag. Darja Zorko Mencin (odgovorna urednica)

darja.zorko@gmail.com, mag. Marija Velikonja (urednica) marija.velikonja@t-2.net

Oblikovanje naslovnice: Irena Hlede